

2. Сіренко Н. М. Особливості стратегічного управління розвитком аграрних підприємств / Н. М. Сіренко, І. В. Баришевська // Економіст. – 2012. – № 2 (304). – С. 17-18.
3. Про державну підтримку сільського господарства України : закон України від 24.06.2004 р. № 1877-IV [Електронний ресурс]. / Верховна Рада України. – Режим доступу : <https://goo.gl/hZeeIO>
4. Agriculture and rural development [Electronic resource] / European Commission. – Access mode: <http://ec.europa.eu/agriculture/>
5. Полторац А. С. Гармонізація державного регулювання щодо управління оборотними активами на підприємствах АПК України / А. С. Полторац // Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. – Серія “Економічні науки”. – 2014. – № 7. – С. 155-163.
6. Боднар О. А. Децентралізація як основний чинник сільського розвитку / О. А. Боднар // Вісник аграрної науки Причорномор’я. – Вип. 1. (88). – 2016. – С.42-51.

УДК 330.46:336.02

МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ ДО ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Ворошилова О. Г., студентка групи Б 3/2

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Полторац А. С.

Миколаївський національний аграрний університет

Впродовж останніх років присутня нестабільність у глобальній економіці, негативний вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на стан вітчизняної економіки, внаслідок чого довіра (інституційна, міжособистісна, інвестиційна тощо) до фінансового ринку має тенденцію до погіршення [1]. Такому позаекономічному поняттю, як довіра, не приділялось достатньої уваги в неокласичній економічній теорії, але в сучасних умовах світової та національної економіки необхідність дослідження такого соціально-економічного феномена стає одною із перших проблем розвитку фінансового ринку України.

Проблемі виокремлення механізмів підвищення довіри населення до фінансового ринку приділяли увагу такі дослідники як А. Селигмен, І. Мюрберг [1], В. Терпан [2], Р. Иванова [3], О. Дзюблук [4], О. Другов та інші. Поняття довіри в різних наукових джерелах розглядаються з огляду на такі аспекти: як елемент соціального капіталу [2], де міждисциплінарний підхід є методом дослідження; як один із визначальних факторів партнерства в бізнесі [3]. Велика кількість публікацій в економічному напрямі присвячена проблемам формування та управління довірою до банківського сектору [4–5] та його регулятора – Національного банку України [6]. Однак, на нашу думку, питанням впровадження механізмів підвищення рівня довіри населення до інституції фінансового ринку з метою активізації їх фінансової діяльності не приділено достатньої уваги, що й визначило тематику дослідження.

Населення виконує на фінансовому ринку роль інвестора, придбаючи ті чи інші цінні папери або запозичуючи кошти на кредитному ринку. У країнах з розвинутою ринковою економікою до 70% населення вкладає кошти в різноманітні фінансові активи. Значна частина населення отримує довгострокові кредити на придбання житла та на інші цілі. В Україні тільки незначна частина населення займається інвестуванням у цінні папери. Практично відсутнє довгострокове кредитування населення банківськими установами, що є ознакою перехідного періоду з нестабільним та нерозвиненим фінансовим ринком.

Важливим елементом механізму підвищення рівня довіри домогосподарств до інституцій фінансового ринку є ментальність, яка становить підґрунтя його ефективного функціонування. Під ментальністю розуміється комплекс історично сформованої свідомості, норми і зразки економічної поведінки, організаційні форми її виявлення, в основу яких покладені історична пам'ять, родинні та суспільні традиції, досвід та сприйняття новацій.

Феномен довіри до інституцій фінансового ринку традиційно включає два напрями дослідження: перший – це довіра до фінансового ринку як цілісної системи, як ринкового інституту, а також до його вищого рівня – регуляторів (НБУ, НЦКПРФ, Нацкомфінпослуг); другий напрям – формування довіри безпосередньо до конкретних суб'єктів фінансового ринку. Представимо на рис. 1 механізм підвищення рівня довіри населення до фінансового ринку України з урахуванням ментальної моделі.

Під важелями в цьому механізмі розуміється сукупність засобів впливу об'єкта довіри на населення з метою підвищення її рівня, яка залежить від стану ментальної моделі у визначений період часу. Щодо інструментів, то вони є знаряддями, за допомогою яких об'єкт довіри змінює впевненість населення щодо його надійності та стабільності. Інструменти забезпечують ефективну дію важелів.

МЕНТАЛЬНА МОДЕЛЬ ДОВІРИ				
Рівень довіри	Тип довіри	Об'єкт довіри	Важелі	Інструменти

МЕНТАЛЬНА МОДЕЛЬ ДОВІРИ				
Макрорівень	Інституційна	Регулятори фінансового ринку	Грошово-кредитна політика Монетарна політика Політика валютного регулювання Регуляторна політика Інформаційна політика Репутаційна політика Політика захисту прав вкладників, інвесторів, споживачів Інвестиційна політика Комунікаційна політика Консолідований нагляд	Державні стратегії Ліцензійна діяльність Контрольно-ревізійна діяльність Досягнення задекларованих цілей Інформаційна відкритість Прозорість діяльності Організація фінансової освіти Підготовка спеціалістів Участь у благодійних заходах Робота із громадськістю, ЗМІ Робота із зверненнями громадян
Мікрорівень	Економічна	Інститути фінансового ринку	Інновації Інформація Імідж Репутація Політика щодо роботи з клієнтами, споживачами Доступність послуг (фінансових інструментів) Відкритість, прозорість Інформаційні технології Ризики Комунікації	Публікація відомостей про емітентів Кількість скарг та звернень громадян про порушення Управління репутаційним ризиком Ефективний маркетинг Професійні та етичні кодекси Проведення освітніх заходів для молоді (студентів) Залучення фінансових консультантів
Нормативно-правове забезпечення			Інформаційно-методичне забезпечення	
				
РІВЕНЬ ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ				

Рисунок 1 – Механізм підвищення рівня довіри населення до інституцій фінансового ринку

Джерело: побудовано автором з використанням матеріалів [6]

Проведений аналіз наукових доробок надав змогу узагальнити ментальну модель довіри населення до інституцій фінансового ринку, яка в структурі має базовий та змінний елементи, а також напрями трансформації та рефлексії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Селигмен А. Проблема доверия / А. Селигмен, И. И. Мюрберг ; пер. с англ. – М. : Идея-Пресс, 2002. – 256 с.

2. Терпан В. В. Довіра в структурі соціального капіталу сучасного університетського студентства / В. В. Терпан // Соціальні технології. – 2011. – Вип. 51. – С. 190-198.
3. Иванова Р. Х. Доверие как ключевой фактор партнерских отношений в бизнесе / Р. Х. Иванова // Проблеми економіки. – 2010. – № 1. – С. 51-55.
4. Дзюблюк О. В. Соціально-економічні засади суспільної довіри до банківського сектору / О. В. Дзюблюк // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2016. – № 2. – С. 54-69.
5. Котелевська Ю. В. Методичні рекомендації до зміцнення лояльності споживачів у процесі просування банківських продуктів на ринку / Ю. В. Котелевська // Бізнес Інформ. – 2012. – № 2. – С. 176-179.
6. Другов О. О. Сучасні аспекти формування довіри населення до Національного банку України / О. О. Другов // Вісник Національного банку України. – 2013. – № 1. – С. 32-35.
7. Бурковська А. В. Закордонний досвід виникнення і розвитку бірж / А. В. Бурковська, Т. І. Лункіна // II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція студентів і аспірантів “Фінансово-кредитні відносини в Україні: теорія і практика” (м. Миколаїв, МНАУ, 22 жовтня 2015 р.).

УДК 336.748

ВПЛИВ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Врабіє Н. В., студентка групи Ф 3/1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Полторак А. С.

Миколаївський національний аграрний університет

Інфляційні процеси, що набули свого розвитку в економіці України та країнах світу, мають негативний вплив на суспільство. Руйнація грошової системи, провокування втечі національного капіталу за межі країни, послаблення національної валюти, розруха фінансової державного бюджету є головними причинами високого рівня інфляції.

Відображення проблем впливу інфляційних процесів знайшли розвиток у працях А. С. Гальчинського [1], Дж. М. Кейнса [2], П. В. Круша [3], Ю. С. Тимошенко [4], В. О. Попова [5], Я. А. Жаліло [6], І. Д. Бурковського [7]. Однак, попри значну кількість праць, питання потребує більшої уваги науковців.

Інфляція – це знецінення грошей, що виявляється через зростання цін. Вона вимірюється динамікою цін і є обернено пропорційною величиною до цінової динаміки. Якщо впродовж року ціни зросли на 20 відсотків, то можна стверджувати, що на такий самий відсоток знецінилися гроші. Взагалі інфляція – явище досить складне за формою її прояву та за сукупністю чинників, що її спричинюють. Зовні вона проявляється в зростанні цін на товари і тарифів на послуги, у падінні валютного курсу національних грошей, у поглибленні товарного дефіциту. Усі ці явища є проявом знецінення грошей, незалежно від причинно-наслідкових зв'язків між